

Tell-ul Bucșani Pod (Muntenia, România). Caracteristici tipologice și petrografice ale utilajului litic șlefuit din nivelul superior (Gumelnița B1)

Cătălin BEM
Constantin HAITĂ

Abstract: *Discovered in 1997, the tell from Bucșani Pod (comm. Bucșani, Giurgiu County) is researched starting from 1998. These lines were occasioned by the analysis of the polished lithic inventory assemblage discovered in the last level of occupation (Gumelnița B1), analysed in a proportion of 85%. The bayesian model of the statistic distribution of the modeled radiocarbon data indicates for the beginning of superior level, the interval 4283-4122 BC (mean 4224 BC), and for the end of the occupation, the interval 4253-4077 BC (mean 4185 BC). Planimetric distribution of polished lithic material within the inhabited area of the tell and the archaeological contexts indicate the favorite deposition areas, having chronological implications: M1 – deposition in foundation trenches of the palisade and under the dike/vallum of the settlement; M2 – deposition in the effective period of living (areas outside the constructions); M3 – the last moment of using of the interior of buildings; M4 – deposition post firing. The entire inventory (included in the catalog) contains 246 pieces, grouped into several categories typological-functional – chisels, large chisel, axes, polishers, grinders, crusher-grinders, crushers and grinding stones. All these have been analyzed, including the petrographic point of view. It was identified a large petrographic variety, genetic attributed to sedimentary, igneous and metamorphic rocks. It is one of the largest assemblages of polished lithic material in Gumelnița cultural environment, representing a coherent entirety. It is not to be excluded that we have to do with a “three gestures symbolic sum” – after fragmentation, one part was deposited, another part was kept (for the same purpose but for a different moment) and, finally, a third part was abandoned.*

Rezumat: *Descoperit în 1997, tell-ul de la Bucșani Pod (com. Bucșani, jud. Giurgiu) este cercetat începând din anul 1998. Rândurile de față au fost prilejuite de analiza ansamblului utilajului litic șlefuit descoperit în ultimul nivel de locuire (Gumelnița B1), cercetat în proporție de 85%. Modelul bayesian al distribuției probabile a datelor radiocarbon modelate indică pentru începuturile nivelului superior intervalul 4283-4122 BC (mean 4224 BC), iar pentru sfârșitul locuirii, intervalul 4253-4077 BC (mean 4185 BC). Distribuția planimetrică a materialului litic șlefuit în cadrul suprafeței locuite a tell-ului și contextele arheologice indică zonele de depunere predilectă, având și implicații cronologice: M1 – depunerile din șanțurile de fundație ale palisadei și de sub digul/valul așezării; M2 – depunerile din perioada efectivă de viețuire (zonele exterioare construcțiilor); M3 – ultimul moment al utilizării spațiului interior al construcțiilor; M4 – depunerile post incendiu. Întregul lot (inclus în catalog) conține 246 de piese, grupate într-o serie de categorii tipologico-funcționale – dălțițe, daltă, topoare, lustruitoare, frecătoare, zdrobitor-frecătoare, zdrobitoare (percutoare) și râșnițe. Toate acestea au fost analizate inclusiv din punct de vedere petrografic. A fost identificat un spectru foarte variat – roci sedimentare, magmatice, metamorfice. Este unul dintre cele mai ample loturi de material litic șlefuit din mediul gumelnițean, reprezentând un întreg coerent. Nu este exclus să avem de a face cu o sumă simbolică a trei gesturi – după fragmentare, o parte era depusă, o alta era păstrată (în același scop, dar pentru alt moment) și, în sfârșit, o altă parte era abandonată.*

Keywords: *tell settlement, Chalcolithic, polished lithic inventory, typology, petrography, deposition areas, fragmentation.*

Cuvinte cheie: *tell, eneolithic, utilaj litic șlefuit, tipologie, petrografie, zone de depunere, fragmentaritate.*